

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST" "Khaki" farmerji pomagajo pri žetvi v Alaski

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):

For One Year — (Za celo leto) \$6.50
For Half Year — (Za pol leta) 3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):

For One Year — (Za celo leto) \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) 4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):

For One Year — (Za celo leto) \$8.00
For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

CARL HARTMAN:

POGLED NA JUGOSLAVIJO IZ WASHINGTONA

Zedinjene države podpirajo napore Velike Britanije, ki si prizadeva, da premosti prepad med maršalom Titom in kraljem Jugoslavije, Petrom, dočim je videti, da je Rusija pripravljena, da sledi.

To je mnenje, ki prevladuje danes v krogih, ki se bavijo s formiranjem zunanje politike Zedinjenih držav Amerike.

Ta prizadevanja bi mogla uspeti, ako se posreči prirediti osebno srečanje med Josipom Brozovičem, organizatorjem delavskih uni, ki je postal vojak in maršal, ter 20-letnim šolarjem, ki je po slučaju Peter Karadžordžević, kralj Srbov, Hrvatov in Slovencev. Pred nekaj tedni so se bile razširile govorice o tem srečanju, toda vse kaže, da ni prišlo do njega.

Največja zapreka med kraljem in Titom je Petrov vojni minister, general Draža Mihajlovič, o katerem je dejal premier Churchill v torek, da je "...polagoma zdrsnil v pozicijo, v kateri so nekateri njegovih poveljnikov barantali in se pobotali z italijanskimi in nemškimi četami."

Titovo udarjanje na Nemce pa je, glasom zatrdila Churchilla, motilo te sporazume s sovražnikom, tako da je vojni minister poskušal, da se ga znebi.

Churchill je dodal s pomembnim poudarkom, da Mihajlovič "deluje v imenu jugoslovanske vlade."

Titove čete in Mihajlovičovo moštvo se kar naprej bore med seboj. Velika Britanija in Zedinjene države nujno pozivljajo Petra, naj zavrže svojega vojnega ministra in naj reorganizira svojo vlado. Dozdaj se ni videti, da bi bil pripravljen to storiti. O Titu pa poročajo, da je z naslednjimi besedami obsodil kralja in dinastijo: "Monarhija ni bila najbolj primerno sredstvo za okrepitev bratskih odnosov med narodi Jugoslavije... Peter II. je postal že od vsega začetka središče, okoli katerega so se zbirali vsi stari reakcionarji, ki so pogubili našo zemljo."

Peter je izgubil mnogo podpore v teku zadnjega časa, toda britanski Foreign Office in naš State Department sta še vedno mnenja, da pomeni njegova rodbina Srbom v Jugoslaviji velik in važen simbol.

Uradno stališče Moskve je v skladu s stališčem Velike Britanije in Zedinjenih držav. Vse tri velesile priznavajo kralja Petra kot legalnega načelnika jugoslovanske države, Tita pa kot najbolj važni element odpori proti Nemcem.

Toda pozabljeni ne smemo, da je Sovjetska Rusija nedavno zadala zamejni vladi v Kairu bridko zausnico, ko je odklonila ponudbo ministrskega predsednika Purica, da skleneta Jugoslavija in Rusija pogodbo medsebojnega prijateljstva. Sovjeti so takrat izjavili, da še ni prišel pravi čas za ta korak, ter so obenem spomnili jugoslovansko vlado na dejstvo, da je bila ruska ponudba za tako pogodbo poleti 1942 zavržena od strani nje same.

NEWYORŠKA PISMA

Piše Frank Kerže

KAJ IN KAKO BO

Zadnje čase ste gotovo čitali o znanem Judu Baruchu, ki igra izredno visoko politiko v Washingtonu. Mislim, da ste po večini izpustili vse to, kar je rečeno prinesel v svoji bisagi in razprostrl pred predsednikom in kongresom. Zato vam bom povedal, kaj in kako je bilo, ker je važno, da veste.

Torej rečeni Baruch je pri-

Ameriški duh sodelovanja je razvijen v Matanuska dolinici, v Alaski, kjer so ameriški vojaki pomagali domačinom-farmerjem pri spravljaju svojega pridelka. Zgornja slika kaže ameriške vojake, ki s strojem izkopavajo krompir, sortirajo ga in spravljajo v vreče. Zgoraj na desni dva vojaka pomagata farmerju naložiti vreče, napolnjene s krompirjem, na truck. Spodaj pa je glavna cesta v dolini mesta Palmer.

Torej preidimo najprej k tistim problemom po prvi svetovni vojni in sicer v sporazumu s pokojnim predsednikom Wilsonom? In kako je bilo vse to, kar imamo danes pred sabo v rešitvi, rečeno tedaj? V staro gremo, kakor je bilo prej, tako bo di zdaj in na vse večne čase. Pa je šlo. In kako srečna je bila rešitev? Skozi deset let, vse do leta 1929 smo kovali bogastva in milijone, dokler se ni enega lepega dne povrnilo vse skupaj in ostali smo — kaj bi rekli? Na gi in brez glave.

Če smo šli po prvi svetovni vojni nazaj v kapitalizem, je bil vzrok ta, ker nismo imeli iti kam drugam. Ves svet je bil kapitalistično orijentiran.

In danes? Brate moj, če te kdo vpraša, ako bo še kdaj tako, kakor je bilo, reci mu: nikdar več.

Je že zdaj svet tako drugačen, da ga je komaj spoznati. Pomislite: v časih prve svetovne vojne — en sistem, kapitalističen, vzgojen in razvit po znanem geslu: laissez faire, kar se bi reklo po naše vsakemu in vsem je prepuščeno, da delajo kar in kakor hočejo. Država sama se ne vlika v to. Danes pa imamo poleg kapitalističnega sistema še druge in ti so: komunistični, sovjetski, fašistično nacijški. — Prvi je v Rusiji, drugi v Nemčiji in Italiji.

Komunistični sistem je tak, da je vse v rokah države, zemlja, trgovina, bogastvo v zemlji, produkcija, industrija. Z eno besedo: vse je državno. Vsak človek dela za državo in ker je vsak človek del države, dela ne hote ne samo za druge, ampak tudi zase.

Fašistično - nacijski sistem obstoji v tem, da je država korporacija in kot taka dela na načrtno po vzoru naših korporacij: vedno večji dobiček, vedno večja kontrola in s pomočjo kartelov in drugih zvez polagoma gospodarska kontrola nad drugimi državami in drugimi ljudstvi.

Hitler je dodal fašističnemu sistemu še to, da je dvignil svoj narod med privilegirance, to se pravi: rekel jim je, vi boste prvi, edini na svetu, ustvarjeni, da vladate vse in povsod. Nikdo na svetu ni vam enak.

Da je ta sistem moč, boste še več izvedeli po končani vojni, ko se bo zapadni kapitalizem izkušal rešiti mrež, v katere ga je zavil fašizem.

To ni še vse: imamo še tretji sistem, to je: kapitalistično usmerjen, toda reguliran in kontroliran, kakor je v Angliji.

A preko vsega tega je šel rečeni Baruch in predložil sledeče: vsa podjetja, ki spadajo naši vladi ali koder je dala kaj drža-

neka, kakor domotožje. Ljudje so živeli na zemlji, v obrtu in vsepovsod. A razvoj moderne industrije je uničil vse to. Pregnal je malega kmeta, obrtnika, da sta oba danes med fabriškim delavstvom. Tako imamo na eni strani vedno večje trume, na drugi pa vedno manjše zahteve po človeškem materialu. Stroji se izpopolnjujejo in prevzamejo delo ljudem. Na eni strani imamo zmeraj večjo produkcijo, na drugi rabimo manj ljudi.

To pomenja: vedno manj služka. Brez služka pa ni življenja. In tako prihajamo do tretjega in največjega vprašanja na svetu: kako naj živi človek, za katerega ni dela? Živeti mora, to vemo vsi. Delal bi rad, a ne more, ker je nepotreben. To se pravi: kar mora biti dela izvršenega, tega izvrše ali drugi ali pa stroj.

Torej: kdo ve za rešitev tega vprašanja? To je bistveno vprašanje, ne pa, komu naj damo tovarne, kadar mine vojska.

Pred nami je ena velika resnica: leta 1929 je dobil kapitalizem tak udarec, da ne verjamemo, če si bo še kdaj opomogel. Zakaj deset let smo imeli krizo in še bi jo, ko bi ne bila izbruhnila svetovna vojna. In zakaj je bila kriza? Ker je ni bilo kapitalizem rešiti. Ko bi bili imeli tovarne, ki bi delale, rudnike, ki bi obratovali, ko bi bilo dela za vse, ki so bili voljni delati — potem bi bilo krize konec v enem dnevu. Pa je ni bilo. In tudi danes je še ni.

Da se danes dela, je vzrok vojna. Kaj pa, kadar vojna mine? To lažiti se s tem, da bo polno dela, ki danes zaostaja, je odveč in zraven tega ni res. Tisto delo bo začeto in končano tako, da se ne bo nikjer poznalo.

Tukaj je prostor, da razvijamo Judje, Američani in vsi možni narodi svoje zmožnosti. In čim prej začno to, toliko boljše, zakaj razmere ne čakajo. Slab je isti, ki se ne pripravi vnaprej na rešitev tega ali onega vprašanja, posebno takega, ki lahko vsak čas stopi pred tebe in te vpraša, kakor bodo vprašali tisti, ki se vrnejo domov: kako bo z nami?

Ali to zadeva tebe in mene ali koga drugega? Kako da ne, prijatelj moj. Vsako bogastvo pomenja, da je nekdo izropal toliko in toliko stotin ljudi, toliko in toliko tisočev.

Nikar ne mislite, da sem jaz proti Judom, rečem pa eno: Jud je kakor bacil. Dokler je pod kontrolo, je vse prav. Kadar mu pustijo svobodne razmere, postane lahko nevaren tebi, meni in vsem. Jud zna in koder je prilika, vselej pokaže in dokaže to.

Naseljevanje Judov je jako mlado, primeroma tedaj so začeli prihajati, kakor mi. A kaj imajo danes? Na levici, na desnici, spredaj in zadaj, spodaj in zgoraj — povsod je Jud.

Jaz jih zelo cenim in obračunam — če so v Rusiji. Koder je ta sistem, kakoršnega imamo mi, so pa nevarni. Zakaj vedno ti in vsi drugi: ni je boleznin nad revščino, ki pride vselej t. a. m. koder so posamezniki zmožni pobrati vse to, kar je bilo namenjeno vsem.

Brate moj, kaj se obeta našim, kadar se vrnejo iz vsega sveta v svojo domačijo? Ali misliš, da bodo zadovoljni čati, da bodo razne tovarne prenešene in prepisane na privatne korporacije? Da bodo privatni gospodarji zaklepli vrata množicam, ki bodo iskale dela in kruha? Da bodo zopet delali za ljubi profit, to se pravi: dokler bo ta, bo delo, kadar ga ne bo, se lepo zapre in čaka, dokler ni ljudstvo čisto na tleh?

Nikdar ni bilo tega na svetu, kar je danes. In mi nimamo pojma, kako bo jutri.

Eno je gotovo: bili so časi, nekdanji lepi časi, ki prihajajo — kakor sanje in vzbujajo v nas

štveno blagajno. Izvzeti so so mo bolniki in vojaki.

Apelirani na vas, člane, brate in sestre, da vstopnico, ki jo dobite za 35-letnico vašega društva, uporabite. Vaša dolžnost je, da se gotovo udeležite proslave. Mar ni naša dolžnost, da po premo blagajno, da bomo vrstili naše dolžnosti kot do sedaj? Mar vam je znano, da smo kupili že za \$4,700 vojnih bonov? Darovali smo \$350.00 za SANS in enako \$350 za pomožno akcijo.

Ne mislite ne, da smo pozabili na Ameriški Rdeči križ, Ruski relief, in tudi pri kulturnih in društvenih darovih smo vedno med prvimi.

Torej, bratje in sestre, ako hočete, da še nadalje podpremo te velepomembne ustanove, je vaša dolžnost, da se gotovo udeležite veselice. Pripravi se prijatelje in tudi ostalo občinstvo je vabljeni, da se udeležijo.

Odbor je na delu, da vam po streže, v kolikor se pač zamože v sedanjih razmerah. Za goste vam pa bo na razpolago Vahlov orkester.

Na svidenje v soboto!

K. Stokel, predsednik

Veselica na zapadni strani mesta

Cleveland, Ohio — Zenski odsek Kluba doma zapadnih Slovencev 6818 Denison Ave. priredi veselico dne 18. marca.

Pričetek ob 8. uri zvečer. Ničnice odseka so preskrbele nekaj za prigrizek. Igrala bo dobra godba.

Zenski odsek doma že obstoji šest let. V šestih letih so pridno delale za naš dom, toda zgodovino odseka bom pisala enkrat pozneje. Naj le menim zaslugo odseka s. l. ki je bila ta, da smo spremenili bar-room v lep moderen prostor. Vsak, ki si želi ogledati naš dom, bo že na prvi pogled dobil najboljši vtis.

Kupile smo tudi vojni bonov \$100. Ker članice odseka so pridno in sporazumno v roki, je pričakovati v l. leto še večji uspeh.

Kdor se želi spoznati s članicami odseka, ki smo luštne in ce, naj pride in se prepriča 18. marca, zvečer. Vsi dobrodošli. Za ženski odsek

Elia Pol

Urednikova pošta

Ob 35. letnici društva
Lunder Adamič, SNPJ

Cleveland, Ohio. — Ne bom opisoval zgodovine društva "Lunder - Adamič" št. 28 S. N. P. J., ker je večini članstva itak znano. Vendar pa mi na misel prihaja, da ravno sedaj se gre za isto borbo v Sloveniji, kot sta jo začrtala Lunder in Adamič. Bojevala sta se proti Nemčiji in svoja življenja sta dala kot hrabra Slovence. Umrili so jih ali spomini na njih niso sedaj obujajo nas, ko se zopet barbari morijo, razlika je pa v tem, da sedaj nista proti tej borbi samo dva, marveč močnejša armada, o kateri smo vsi prepričani, da bo zmagovita na celi črti, za svobodo Slovanstva.

Ponosni smo člani društva "Lunder - Adamič". Cast ustanoviteljem, ker bolj pomembnega imena sploh niso mogli izbrati za tiste in sedanje čase. Mar nisi ponosen, član in članica, ko pripadaš k velepomembnemu društvu, katero baš sedaj obhaja 35. letnico svojega obstoja. V ta namen je bil sklep januarske seje, da se vrši veselica dne 4. marca v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Sklep je tudi bil sprejet, da za ta izredni slučaj vsak član in članica dobi vstopnico k proslavi, ter da plača 50c v dru-

število. V nedeljo, dne 5. marca, vrši v Slovenskem narodnem domu na Waterloo Rd. shod pokroviteljstvom podružnice 48 SANS.

Sedaj, ko je Jugoslavija na peracijski mizi, je dolžnost Slovencev in Slovenk, ki imajo količiki čuta do svojega doma, da in svoje rojstne domove, da se tega shoda udeležijo. Če si faktorji iz centralnega sveta na SANS nam bodo razložili dvomljiva pojmovanja, kateri nam tukaj megli naš stari klerikalnega fašizma — kar čutijo, da jim cvete paradižnik, takrat, ko je narod podjarjen bodisi od tujega ali domačega fašizma. Njih geslo je prikljub ubogi narod, potem ga pa laž odraša po svoji volji.

Za temi pa pridejo druge stvari ljudje. To so tisti, ki se brigajo za nobeno stvar, kar jim je v s. a. k cent za koristo stvar odveč. Ti ljudje so tako grobokopi človeške duše.

(Nadaljevanje na 4. strani)

35-LETNICA DRUŠTVA
Lunder-Adamič, št. 28 SNPJ

v soboto, dne 4. marca

v Slov. nar. domu St. Clair Ave.

Odpoved nesrečne žene

ROMAN

Po W. Hauffu priredil Franjo Kolenc

(Nadaljevanje)

Razvnela se je. Obraz ji je bil bolj zardel, oči so se svetile in smehljaj, s katerim je zaključila svoje besede, je bil tako očarljiv, da Froben ni vedel, ali naj občuduje na tej ženski lepoto ali duhovitost in ta preprosti način izražanja.

Res — je skušal omiliti svoje prejšnje trditve — bili bi krivični, ako ne bi upoštevali takih neznih in upravičenih zahtev, ker vem, da bi bila žena, ki si je s čitanjem oplemenitila dušo, vsa nesrečna, ako bi v pomanjkanju primerne družbe morala vedno samevati.

Jozefa je zardela in preko lepega čela je švignil temen oblak. Nehote je vzdihnila in Froben se je plašno domislil, da je mlada žena, ki mu sedi nasproti ena tistih, o katerih je ravno kar govoril. Da, nehote je izdala svojo bol. Kajti ali bi surovi mož mogel zadostiti njenim nežnim željam? Saj mu je žena le gospodinja, česa višjega on ne pozna. Bilo mu je žal, da je povzročil Jozefi bol, a predno je našel tolažilne besede, je žena dejala:

— Zene, ki živimo na deželi seveda ne moremo uživati veselja, ki ga nudi družba, a deloma ga nadomestimo s tem, da dru-

ga drugo obiščemo in se nekoliko porazgovorimo. Glejte vizitke pred ogledalom! Vidite, koliko obiskovalcev?

Froben se je ozri proti ogledalu in se spomnil na ono vizitko, ki jo je prej ogledoval.

— Saj res! — je naglo dejal. — Ali verjamete da do včeraj niti nisem vedel, da je prijatelj poročen? In za vaše ime sem izvedel šele sedaj z vizitke. Tannensee?

— Da — je odvrnila žena smehljaje — in to navadno ime sem zamenjala z lepim imenom pl. Faldner.

— Navadno? — se je začudil Froben. — Ako je bil vaš oče polkovnik Tannensee, potem o vašem imenu ni mogoče trditi, da je navadno.

Jozefa je zardela.

— O, moj dobri oče! — je vzkliknila. — Da, rekli so mi, da je bil slaven vojak in — so ga pokopali kot generala —

Beseda ji je zastala in v očeh so se prikazale solze.

— Jaz ga nisem poznala — je nadaljevala žalostno. — Le en-

krat sem ga videla, ko sem bila še čisto mala, potem pa nikdar več.

— Ali ni bil Švicar? — je vprašal Froben z mehkim glasom.

Žena ga je začudeno gledala. — Ako se ne motim, mi je mati dejala, da živijo očetovi sorodniki res v Švici.

— In ali vaša mati ni Lavra, rodod Španjolka? — je poizvedoval gost tiho.

Jozefa je obledela in se začela tresti. Prsi so ji valovile od razburjenja.

— Da, Lavra ji je bilo ime — je odvrnila tako bolestno, da se je Froben zdrzil. — Toda, za božjo voljo, kaj veste o nas? In odkod? — Da bi bila Španjolka? — je nadaljevala nekoliko bolj mirno. — Ne! Govorila je nemško in bila je Nemka.

— Kako? Ali vam je mati že umrla?

— Pred tremi leti — je odvrnila vzdihovaje Jozefa.

Na Frobenovem obrazu so se

prikazali znaki nemira. Videlo se je, da je razburjen.

— Ne bodite jezni — je vzkliknil hlastno — da vas še nadalje mučim s vprašanji. Ali mati ni imela črnih las in rjavih oči ko vi? Ali si nista bili zelo podobni.

Presunljivo ji je zrl v oči, ko da bi ji hotel prodreti do dna duše. Žena se je stresla in je skoraj obupno vzkliknila:

— Ali ste poznali mojo mater?

— Ne! Toda čujte, kaj se mi je zgodilo! — je odvrnil Froben in je začel pripovedovati o don Pedru. Povedal je, kako sta v Stuttgartu občudovala neko sliko in kako mu je don Pedro zapopal svojo žalostno zgodbo. Omenil je Tannenseeja.

— Ako bi vi ne trdili — je nadaljeval — da je bila vaša mati Nemka, bi bil jaz prepričan, da ni nikdo drugi ko Lavra Tortosi, o kateri je govoril don Pedro in da tudi polkovnik Tannensee odgovarja bivšemu Pedrovemu prijatelju.

Jozefa se je zamislila. Obraz je skrila v dlani. Po vsem telesu se je tresla.

— O, ne bodite jezni — je prosil Froben — da sem vam tako nepremišljeno povzročil bol.

Jozefa je dvignila glavo in ga vsa ganjena pogledala. Oči so ji bile solzne.

— Kako bi mogla biti jezna. To je pač moja usoda, da o svoji preteklosti nimam jasne slike. C, Bog, kako nesrečna sem!

Solze so ji zdrknile po obrazu na tla in so zarisale po bledeh licih dve trpki brazdi.

Froben jo je skušal tolažiti. — Ali vam sorodniki ne morejo povedati nič gotovega?

— Sorodniki? — je še bolj zajokala žena. — Ah, saj je ravno to moja največja nesreča, da nimam sorodnikov. Kako srečni so oni, ki imajo družine in dobre sorodnike. Kako ljubke so besede: stric, teta. Jaz nimam nikogar.

Froben se je nervozno premikal na stolu. Zabrenkal je na struno, ki je našla odmev v duši Jozefe in je tako jokavo zadonela, da ga je pretreslo. Molčal je.

(Dalje prihodnjič)

NAZNANILO IN ZAHVALA

Globoko potrti in žalostnega srca naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem tužno vest, da je nenadno preminila naša ljubljena soproga in dobra, skrbna mati

Mary Nachtigal

(rojena JAKŠE)

Umrta je dne 7. februarja 1944. Pogreb se je vršil dne 11. februarja iz August F. Svetkovih prostorov v cerkev sv. Marije Vnebovzetja na Holmes Ave., ter od tam na Calvary pokopališče, kjer smo jo položili k večnemu počitku v naročje materi zemlji.

Blagopokojnica je bila rojena v vasi Uršno selo, fara Toplice na Dolenjskem ter je bila stara 58 let.

V dolžnost si štejemo, da se tem potom iskreno zahvalimo vsem sorodnikom in prijateljem, ki so položili tako krasne vence cvetja h krsti ljubljene soproge in mame. Ta dokaz vaše ljubezni napram pokojni nam je bil v veliko tolažbo.

Dalje srčna hvala vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir duši pokojnice. Bog plačaj!

Najlepšo zahvalo naj sprejmejo vsi oni, ki so dali svoje avtomobile brezplačno v poslugo za spremstvo pri pogrebu. Hvala vsem, ki so prišli kropit pokojno, ko je ležala na mrtvaškem odru ter vsem, ki so jo sprejmili na njeni zadnji poti na pokopališče.

Našo iskreno zahvalo izrekamo članicam Oltarnega društva cerkve sv. Marije na Holmes Ave., za opravljene molitve kakor tudi članicam Slovenske ženske zveze št. 10 za častno stražo in opravljene molitve.

Zahvalo naj sprejme August F. Svetek za vzorno urejen pogreb in res prvovrstno vsestransko poslugo. Hvala čst. g. Celesniku za opravljene pogrebne obrede.

Ti, ljubljena soproga in mama, počivaj v miru v svobodni ameriški zemlji. Tako nenadno si nas zapustila žalostne in osamljene. Zaprla si svoje blage oči in prenehalo je biti Tvoje dobro srce. In sedaj počivaš tam, kjer ni križev in težav, tam, kjer vlada večni mir. Tolaži nas za vest, da se snidemo enkrat pri večnem Bogu tam nad zvezdami!

Spavaj mirno — Snivaj sladko!

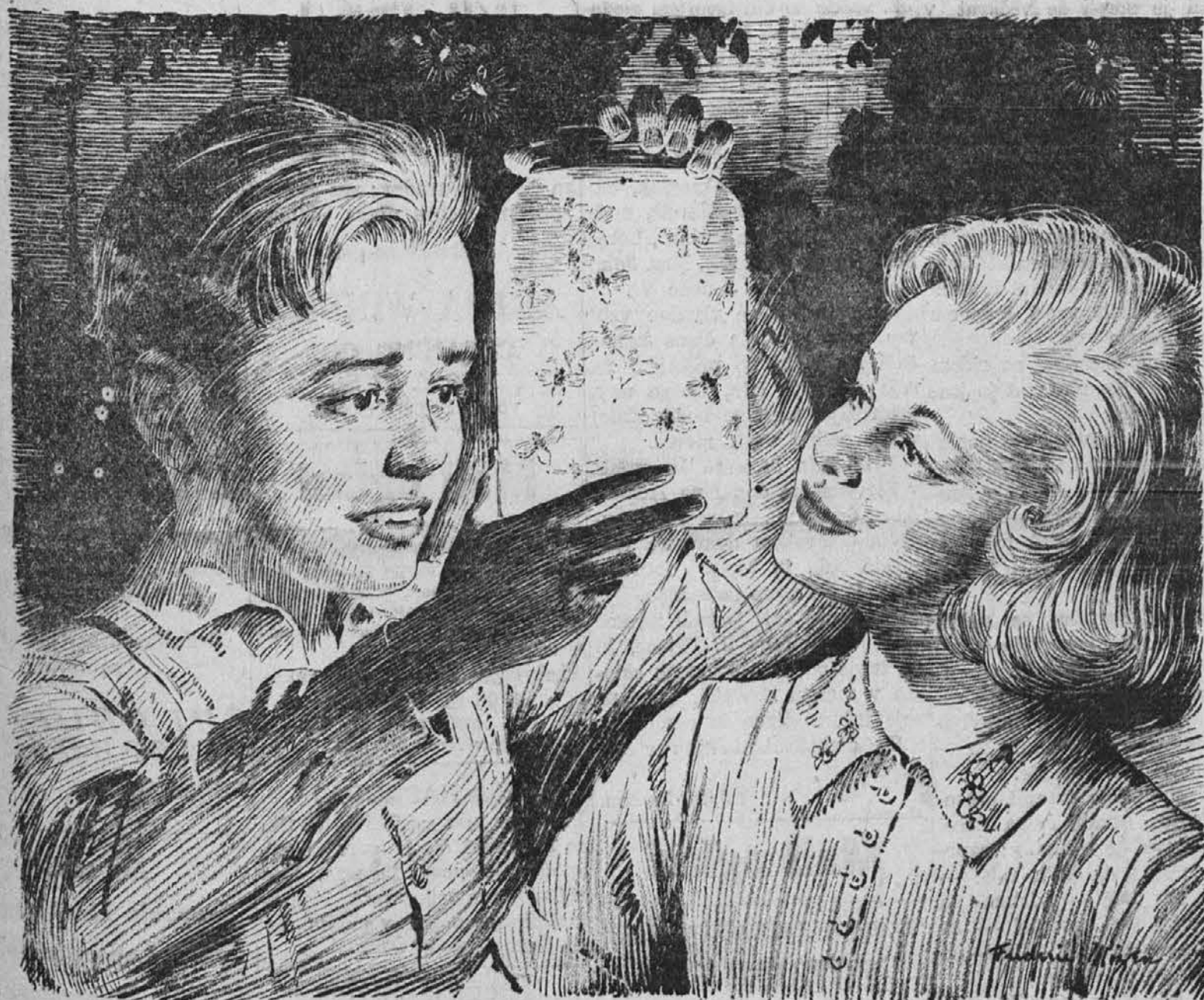
Zalujoči ostali:

ANTON, soprog;

ANTHONY, WILLIAM, SGT. AUGUST, PVT. FRED, GEORGE, sinovi; MARY, poročena Brown, ANN, poročena Roth, ALBINA, poročena Trol-li, HELEN, poročena Gattozzi, FLORENCE, hčerke.

Rudolph Jakse, v Fargo, N. Dakota; John in Michael Jakse, v Cloquet, Minn.; Joseph Jakse, v Ontario, Canada, bratje; John Gnidovec, Rudolph Gnidovec, bratranca; Ferdinand, Louis, Joseph, Rock, zetje.

Cleveland, Ohio, dne 2. marca 1944.

Zakaj še kresnice svetijo?

Ali ste že kdaj deli več kresnic v kako posodo, kakor delajo to otroci in ste se čudili misteriji, zakaj se kresnice svetijo?

No, mnogo učenjakov si je že s tem belilo glave na stoletja, ne da bi našli za to natančen odgovor.

Mi, ki smo v električnem podjetju, bi tudi radi vedeli za tajnost kresnic... ker to bi nam omogočilo postreči vam še celo z boljšo in cenejšo lučjo.

Kresnica dela svetlobo brez gorkote. To je, za čemer so stremeli znanstveniki — da bi izumili svetilko, ki bi proizvajala svetlobo brez vročine. Taka svetilka bi popolnoma preustrojila električno industrijo.

Danes je nablížje perfektni svetilki fluorescent žarnica, iznajdba, ki je prišla malo pred vojno.

Tekom vojne je bilo izumljenih mnogo izboljšav v električni opremi... nove in boljše svetilke so bile

dane v mnogo važnih vojnih tovarih, na bojne ladje in letala in v mnogo drugih krajih.

Po vojni bodo te izboljšave na razpolago vsakemu — da vam bodo dale boljšo, bolj ekonomično luč. Dale bodo boljšo svetlobo za vse potrebe — dale bodo več svetlobe, ne da bi se porabilo več elektrike.

In to je, kar želimo. Električna trgovina je bila zgrajena na bazi, da se da odjemalcu več in vedno več za njegov denar.

V tej zvezi je zanimivo vedeti, da se je povprečna cena elektrike, ki jo daje The Illuminating Company vsem rezidenčnim odjemalcem, znižala vsako posamezno leto v 50 letih, odkar je družba v trgovini. — THE CLEVELAND ELECTRIC ILLUMINATING COMPANY.

NE TROSITE LUČI!

Udobno je in poceni imeti električno luč, ki se dostikrat troši.

V normalnih časih bi to ne pomenilo desti — toda v vojnem času pomaga vsak trosček sovražniku.

Potreba je premoga, prevoza, delovne sile in mnogo kritičnega materiala, da se producira elektrika. Zato vas vaša vlada naproša, da ne trosite elektrike.

Rabite elektriko, ki jo potrebujete — toda bodite gotovi, da porabite vsako ednico, ki jo rabite.

The Illuminating Company

VRAŽJE DEKLE

Zgodovinski roman

ILKA VAŠTETOVA

(Nadaljevanje)

Spodaj je ležal velik zelenjadni vrt, onkraj se je svetila s snegom pokrita ozka trata, ali njiva, potem pa se je že pričel gozd, ki se je izgubljal v nočni temini.

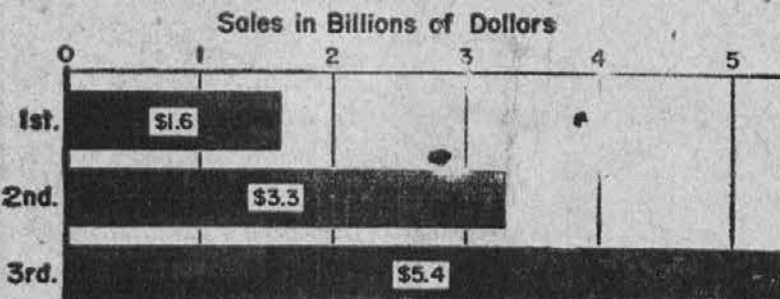
Kaj — kaj je to? Ali ni švignila senca iz gozda preko trate? Še ena — o, zdaj jih je več!

Marija si pomane oči. Ali bdi, ali sanja? Kdo so ti ljudje? — Zdaj so se skrili za količasto vrtno ograjo...

Ne, niso sanje. Pes zarenči,

CLEVELAND ORCHESTRA
Rudolph Ringwall, dirigent
SEVERANCE četrtak 2. mar. 8:30
D'VORANA sobota 4. mar. 8:30
YEHUDI MENUHIN, violon
v Severance dvorani CE. 7300

Sales of U.S. Securities to Individuals in 1st, 2nd, and 3rd War Loans

MI DAJEMO IN IZMENJAVAMO EAGLE ZNAMKE

THE MAY CO.'S BASEMENT

Spomladanske

Spun Rayon
Print obleke

2.99

Kot žafran v snegu — tako se te nove print obleke odlikujejo! Krasni pisani, progasti in cvetlični vzorci v privlačnih stilih za nošo čez dan! Z gumbami spredaj in v drugih stilih — vse obleke so jamčene, da se operejo in so stalne barve. Mere 14 do 44.

The May Co. Basement

Style A — Brown or navy —

Style B — Green, blue or rose.

Style C — Blue or rose.

"Tako je prav, pogumni moj famulus. Ampak bodi previden! Vlahi imajo tudi strelno orožje."

Valvasor teče za njo navzdol. V prtiličju zapovedujoč ženski glas:

"Dva v podstrešje nad podom! Jernej naj straži okna v hlevu! Luka in Martin, vidva pa k vhodnim vratom! Ostali vsi na grajska okna! Eden naj spleza na lipo, da ne pridejo čez zid na levi strani!"

Pod stopnicami je stala čedna, skoraj smešna postava: spodaj žensko grilo, zgoraj železna srajca, povrhu oklep, na glavi čelada, ob hoku meč, v roki pištola, za pasom dolgo bodalo — gospodarica je zapovedala, kri junaških Tatenbachov. Njen soprog pa je naravnal majhen top na grajskih vratih.

"Le naj poizkusijo vdreti na dvorišče!" je vzkliknil. Upri se je v top in ga pomaknil še bližje k vratom.

Valvasor je pristopil za vrata. "Nu, kako so zadovoljni z mojo konstrukcijo?" — Top je bil ulit po Valvasorjevem načrtu.

"Izvrstno se obnaša."

"In moj smodnik?"

"Kapitalna iznajdba!"

Zadovoljen nasmeh je raztegnil učenjakovo široko obličje.

"Ha!" je vzkliknil zmagovalno, mirno dvignil pištolo, pomiril izza vrat in ustrelil proti dvoriščnemu zidu. Glava, ki se je bila prikazala vrh zidu, je izginila, roka je vzkrlila v mesečini, pridružen vzklik onostran zidu.

Valvasor je zadovoljno poki-

Can You Boil Water Properly?

It's an art, these days when fuel is so important to the war effort. June Kem demonstrates the rules: Boil just the amount needed — not too much; and DON'T boil too vigorously. That is the way to save cooking fuel, say members of the Liquefied Petroleum Gas Association, makers of propane and butane, the "bottled" and "tank" gases for use beyond the city gas mains.

mal in se mirno sklonil nad topom.

"Ali je stopil že večkrat v akcijo?"

"Lansko leto so me dvakrat počastili s takimle obiskom."

Za Valvasorjevim hrbtom je Marija stopila na dvorišče. Skočila je za grajsko poslopje k stari lipi, ki je molela gole zasnežene veje daleč čez obzidje.

Dekle se je vzelo na klóp in odtoč z drznim skokom in krepkim prijemom za drevo. Previdno se je plazila proti koncu spodnje debele veje.

Ali se ne premika za zidom črna senca? Mesečni svit jo jasno riše v sneg.

Marija se pripravi, da pogleda čez zid. Mesečina je ne doseže, kajti lipa je skrita v senči gradu. Z eno roko prime za tanjšo vejo nad seboj, pripravi v drugi roki pištolo in se počasi vzvrača.

V istem trenutku se nekaj zgane vrh zidu, roka išče opore — za roko se dvigne glava — obraz ves oblit s mesečino — Marijina za strel pripravljena roka omahne —

"Janez!" krikuje dekle.

Za trenutek jo omami presenečenje, da pozabi sama nase. Zadostoval je trenutek: zgoranja veja se ji sproži iz roke — Marija omahne — zdrkne — spodnji veji navzdol — se poizkuša ujeti za zid — in — že leži v snegu za zidom.

Oni, ki je plezal na zid, je bil z velikim skokom pri njej.

"Tri sto hudičev! Marija, kako pa ti prideš v to gnezdo?" je zašepetal, sklonjen nad njo — og'ar Janez.

Pomagal ji je, da se je dvignila, jo zgrabi, da jo vrže nazaj čez zid — prepozno! Že sta planila k njemu dva uskoka.

Date: priloženo

Irednikova pošta

(Nadaljevanje z 2. strani)

be, ker bi najraje od družbe samo jemali, dodali pa nič. Po njih logiki bi bila vsaka stvar fakično podvržena le v propast.

Ko človek danes čita angleške revije in časopise ter poslušaja radio, mu nehote pride na misel, da se celi svet danes bolj zanima za Jugoslavijo kot se pa mi sami. Osvobodilno fronto, katero vodijo partizani, občuduje tisk celega sveta. Tem fantom in možem je bilo odvzeto vse — še celo hčere, dekleta in nedorasli otroci.

Sovražnik jih je odpeljal, da jih oskrni in otroke potuji. Ali je čudno čemu ljudstvu zavre kri, da se hoče maščevati z geslom: smrt ali svoboda? Ti,

rojak, sin Slovenije, se pa krčevito izvijaš če te kdo vpraša za skromno pomoč tem borcem! Zavedaj se, sin domovine, da poti so samo dve — ali si za domovino, ali pa si domovine izdajalec.

Če ta partizanska vojna dobi va inspiracije iz Rusije, ali naj bo to vaše strašilo, da vas bo ta medved požrl? Ej, to so le pregrete fraze, katere predstavlja ne katoliški, pač pa klerikalni pokret. Kadar vam ta strah dela kurjo pot po životu, priključite si v spomin le to, da če 180 milijonov ljudi lahko živi pod ruskim gospodarstvom, bo lahko tudi naša 12-milijonska Jugoslavija, ki ima tudi na razpolago velika naravna bogastva, da si z njim stabilizira svojo močno gospodarsko podlago.

Več o tem v nedeljo na shodu. Pridite, sinovi in hčere, ki vas kliče mati domovina, v nedeljo v Slovenski delavski dom na Waterloo Rd.

Anton Skapin.

Odborniki Slov. demokratskega kluba 32. varde

Cleveland - Collinwood, O. — Na seji demokratskega kluba 32. varde so bili izvoljeni sledeči odborniki za leto 1944: Predsednik John Zaman, 1. podpredsednik Albina Smrekar, 2. podpredsednik John Prusnik, 3. podpredsednik Frances Rupert, tajnik Joe Muzic, 505 E. 143 St., blagajnica Ana Zakrajšek, zapisnikar Gregor Marolt, nadzorni odbor: John Intihar, Louis Somrak, Mary Modic, Mrs. John Urbas in Anton Tomše Sr.

Tem potom se v ljudno vabi vse dobro stoječe člane kakor tudi člane, ki so prihajali na seje prejšnja leta, da se nam pridružijo. Seje se bodo odšle vršile redno vsak mesec.

Prihodnja seja se bo vršila v Slovenskem domu na Holmes Ave., drugi mesec pa v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd., in zopet obratno, tako da bo vsem ustreženo.

Na vsaki seji je tudi navzoč councilman John J. Prince, ki da svoje poročilo o važnih sklepih v mestni zbornici, torej so seje informativne in zanimive.

Za demokratski klub v 32. vardi

John Zaman.

Mali oglasi

"DOBITE PRI GRDINOVIH"

POWDER-ENE

Senzacijski, nov čistilec za preproge. Napravi vaše preproge kot nove BREZ, da bi rabili milnico in vodo. Samo potrosite z Powder-ene in ga poberte z vašim čistilcem za preproge. Velika kanta 3 funtov za samo 85c.

Grdina Hardware

6127 St. Clair Ave.
EN. 9559

ZA
REVMATičNE
BOLEČI
PITAJTE

PAIN-EXPELLER

Od 1867 god...
Zanesljiv liniment familiji

Vam zatekajo noge?

Z gumijasto elastičnimi nogavicami si boste preprečili bolečine nog, če vam ob koncu dneva zatečejo noge. Splačalo se vam bo kupiti par teh nogavic na poskušnjo.

Mandel Drug

Lodi Mandel

PH. G., PH. C.

SLOVENSKI LEKARNAR

15702 Waterloo Rd.

Cleveland, Ohio

Lekarna odprta: Vsak dan od 9:30

dopolne do 10. zvečer.

Zaprta ves dan ob sredah.

Za delavce

MOŠKE IN ŽENSKE

se potrebuje za

splošna tovarniška dela

6 dni v tednu

48 ur dela na teden

Plača za ZAČETEK

Moški 77½c na uro

Ženske 62½c na uro

Morate imeti izkazilo državljanstva.

Nobene starostne omejitve, če ste fizično sposobni za delo, ki ga imamo za vas.

Zglasite se na
EMPLOYMENT OFFICE
1256 W. 74 St.

National Carbon
Co., Inc.

MOŠKI

in

ŽENSKE

za čiščenje uradov; ves dan ali par ur. Dobra plača od ure.

Zglasite se pri

AETNA WINDOW

CLEANING CO.

1430 E. 27 St.

vogal Superior Ave.

Mali oglasi

CE POTREBUJETE

novi streho ali pa če je treba vašo streho popraviti, se obrnite do nas. Izvršimo velika in majhna dela na trgovskih poslopij in domovih. Brezplačni proračun.

Universal Roofing Service

1106 St. Clair Ave.

CH. 8376-8377

Ob večerih: ME. 4767

HIŠA NAPRODAJ

Proda se hiša na 982 E. 78 St., za 2 družini, 5 sob zgoraj, 6 sob spodaj, 2 nova forneza, lota 180x40, ter tri garaže. Naslov lastnika se poizve v uradu tega lista.

Razpis službe

Slovenec, vešč obeh jezikov, dobi službo kot glavni poslovodja, pri Slovenski zadrugi. Prednost ima izkušen mesar in grocerist, ali pa samo mesar, ki ima veselje in sposobnost se priučiti.

Vse ponudbe, reference, osebne informacije ter pogoje za začetno plačo, pošljite na tajništvo Slovenske zadruge, 667 E. 152 St., najkasneje do ponedeljka 6. marca.

Glavni sedanji poslovodja Izanc ostavlja zaradi zdravlja.

SOUND SYSTEM

INDOOR OR OUTDOOR

Posebni popust za društva

B. J. Radio Service

1363 E. 45 St. — HEND. 3028

Stanovanje v najem

Odda se stanovanje 4 sob; kopalnica in garaža. Za naslov se poizve v uradu tega lista.

Znanstveno zdravljenje za revmatizem — hrbtnol — trganje

H. L. BURRINGTON

788 E. 152 St.

Ure: 10-12 zj. — 2-4 pop. — 6-8 zj.

GL. 7636 — KE. 0536

Help Spanner a Fighting DESTROYER!

Za delavce

PREKLADALCI

ORODJA

in

PACKERJI

Delo znotraj in zunaj

STROJNI

OPERATORJI

MACHINE TOOL

in

SHEET METAL

Plača od ure

The White
Motor Co.

858 E. 79 St.

od St. Clair Ave.

OSKRBNICE

Polni čas: 5.10 zv. do 1.40 zj. šest večerov na teden

DOWNTOWN:

750 Huron Rd. ali

700 Prospect Ave.

PLAČA \$31.20 NA TEDEN

Delni čas:

1588 Wagar Rd., Rocky River

Tri ure dnevno, 6 dni na teden

PLAČA \$9.90 NA TEDEN

Če ste sedaj zaposleni pri obrambnem delu, se ne prijavljajte

EMPLOYMENT OFFICE

ODPRT 8 zj. do 5. zv. dnevno

razen ob nedeljah

Izkazilo državljanstva se zahteva

THE OHIO BELL

TELEPHONE CO.

700 Prospect Ave. Soba 901

Arc varilci

Assembly Line inšpektor

Gear Layout inšpektor

Press operatorji

Ingersoll Milling Machine

operatorji

Izurjen Gear Cutter

Trucker

(delo znotraj za prevažanje

materijala)

Prekadalci materijala

DOBRA PLAČA OD URE

The Cleveland

Tractor Co.

19300 Euclid Ave.

Pomivalka posode in pomočniki

za tovarniško kafeterijo

10. zj. — 3. pop.

6 dni v tednu. Plača od ure

OSBORN MFG. CO.

5401 Hamilton

Izurjena prodajalka

dobi službo, da bi opravljala

trgovino z žensko obleko. Pla-

ča \$25 tedensko in 10% provi-

zije. Pokličite za dogovor: YE

1083.

Išče se

ženska za lahka hišna opravila pri dveh ljudeh. Plača po dogovoru. Lahko ostane tam stalno ali pa gre domov. 1228 E. 167 St.